

Lausunto

23.04.2021

Asia: VN/18419/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään. Pyydämme kiinnittämään erityisesti huomioita vaikutusten arviointia koskevaan lukuun 4.2.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi ja esittää seuraavat huomiot:

Yleisiä huomioita esityksestä:

Käsillä oleva hallituksen esityksellä on tarkoitus antaa täydentävää kansallista sääntelyä suoraan sovellettavan EU-asetuksen soveltamisen tueksi.

Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan kuluttajansuojaa edistää se, että markkinavalvontalain soveltamista laajennettaisiin koskemaan myös huviveneitä, radiolaitteita, laivavarusteita, energiaan liittyvät tuotteita, sähkö- ja elektroniikkalaitteita, joissa on vaarallisia aineita, kemikaaleja, kosmeettiset valmisteita sekä tupakkalaissa tarkoitettuja tuotteita, vaikkakin sektorilakien valvontasääntely on pitkälti markkinavalvontalain sääntelyä vastaavaa siltä osin kuin se siirretään markkinavalvontalakiin. Kuluttajaliitto siis yhtyy perusteluiden näkemykseen siitä, että

markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanon voidaan arvioida johtavan kuluttajansuojan tason nousuun EU:ssa, mikä on myös suomalaisten kuluttajien etu.

Lisäksi Kuluttajaliitto kannattaa, että markkinavalvonta-asetuksen mukaiset uudet markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuudet – oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen ja verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen – otetaan tehokkaasti käyttöön. Kuten esityksessä todetaan, uudet toimivaltuudet helpottavat valvontaviranomaisten työtä sekä antavat laajemmat keinot puuttumiseen myös verkossa. Tämä on erityisen tarpeen sillä, verkossa tehtävien ostosten määrä on kasvussa ja tätä trendiä on entisestään vahvistanut Covid19-pandemia. Uudet valvontakeinot johtavat siihen, että markkinoilla saadaan valvottua tehokkaammin ja markkinoilta saadaan poistettua tehokkaammin kuluttajansuojaa vaarantavia tuotteita. Viranomaisen valvontatyön tehokkuuden parantaminen parantaa aina viime kädessä myös kuluttajien asemaa markkinoilla.

Markkinavalvonta tulisi tehokkaasti ulottua myös kolmansista maista tulevaan verkkokauppaan, sillä kuluttajat tilaavat yhä enemmän ja enemmän tavaraa suoraan kolmansista maista esimerkiksi alustojen kuten Amazonin ja Wishin kautta. Tällöin sisämarkkinoille pääsee jopa vaarallista tavaraa, johon pitäisi päästä puuttumaan nykyistä tehokkaammin.

Esityksen perusteluissa on katsottu, että uusien keinojen käyttäminen ei tulisi lähtökohtaisesti vaatimaan lisäresursseja, mikäli kävisi ilmi myöhemmin, että lisäresursseja tarvitaankin, markkinavalvonnalle on kuitenkin turvattu riittävät resurssit uusien keinojen käyttöönottamiseksi.

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (uusi 10 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Valeostojen tekeminen voisi olla erityisen hyödyllinen keino verkkokauppoja valvottaessa. Nyt käsillä olevan esityksen perusteella valehenkilölle ei kuitenkaan ole mahdollista myöntää maksukorttia. Valehenkilöllisyyden käyttäminen rajoittuu ainoastaan nimeen ja sähköpostiosoitteeseen. On epäselvää, kuinka paljon valeostoja internetissä voitaisiin suorittaa ilman maksua. Lienee erittäin harvassa verkkokaupat, jotka myisivät tavaraa laskulla vain etu- ja sukunimen sekä sähköpostiosoitteen perusteella. Jotta viranomaisen pystyisi tehokkaasti hyödyntämään tämän lakimuutoksen mahdollistamaa valehenkilöllisyyttä myös verkkokauppoja valvottaessa, tulisi vielä selvittää, mitä lainsäädäntömuutoksia vaadittaisiin, jotta viranomaiset saisivat käyttöön valehenkilöllisyydelle maksuvälineen sekä keinon tunnistautua vahvasti.

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen (uusi 22 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

-

Muut huomiot

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettuun lakiin (1712/2015) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 lukuun esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita laivavarustelakiin (1503/2011) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettuun lakiin (1005/2008) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun lakiin (387/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kemikaalilakiin (599/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kosmeettisista valmisteista annettuun lakiin (492/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tupakkalakiin (549/2016) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annettuun lakiin (1197/2009) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Meriranta Emmi
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry